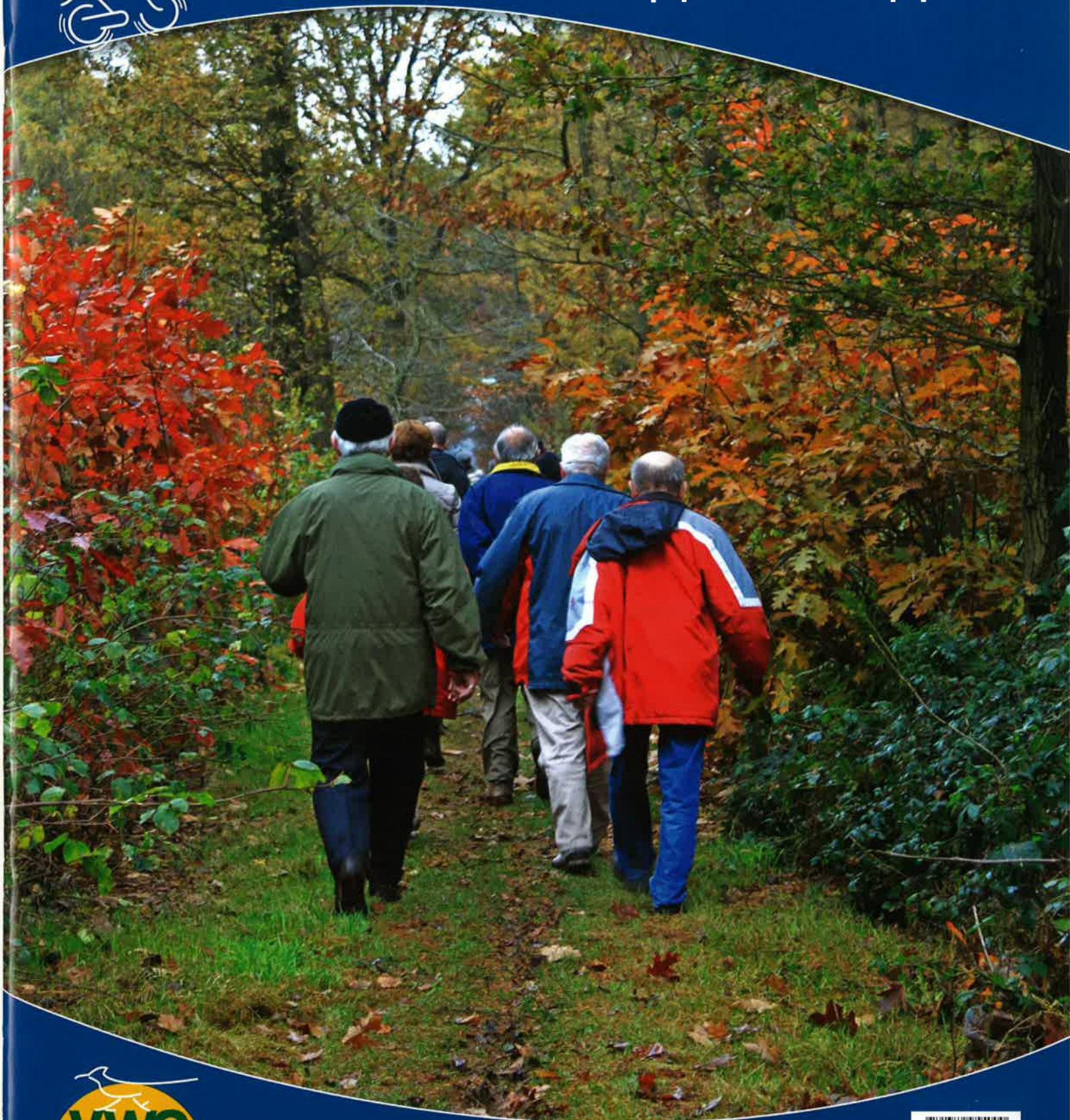

43ste jaargang nr. 6 – Tweemaandelijks november-december 2015
€ 3,00 – Afgiftekantoor Gent X – P602476

De Wandelvogel

Stappen & Trappen

VLAAMSE
WANDEL- & OMNISPORT-
FEDERATIE vzw

www.vwofederatie.be

Tussen Schelde en Donkmeer

Wandelnetwerk Kalkense Meersen

De Kalkense Meersen en de omgeving rond het Donkmeer staan al langer bekend als mooie regio om te wandelen en fietsen. Het is dus niet te verwonderen dat Toerisme Oost-Vlaanderen ook hier een wandelnetwerk ontwikkelde. Uit het verleidelijke aanbod op de kaart kiezen we de streek rond Donk en Berlare uit om te verkennen in een natuurwandeling.

We kiezen een mooie oktoberzondag uit en zetten koers richting Donkmeer. De wagen laten we achter in het gehucht Donk, op de parking vlakbij het toeristisch infokantoor. Voordat we aan onze wandeling beginnen, stappen we daar even binnen. In het infokantoor is ook het Museum Donkmeer ondergebracht. Het is de opvolger van het Boerenkrijgmuseum van Overmere, maar je komt er ook meer te weten over de periode van de Franse Revolutie en het leven in die woelige tijden. De toegang tot het museum is gratis.

Met de nieuwe netwerkkaart in de hand vatten we onze tocht aan. De opeenvolging van knooppunten vind je bij de praktische informatie. Het eerste stuk van onze wandeling loopt langs het Donkmeer. Deze toeristische trekpleister heeft een wateroppervlakte van circa 86 ha en is op het diepste punt slechts 3,2 m diep. Het is ontstaan als gevolg van turfwinning in de streek. Na meer dan 100 jaar turfstenen was het in de 19de eeuw een groot, nat gebied met water, moerassen, natte

weiden en minderwaardige landbouwgrond. Men begon de moerassen rond Donk en Broek droog te leggen, wat door het uitbreken van WO I pas in 1926 lukte. Het Donkmeer zelf werd nooit drooggelegd.

De wandelroute verlaat even het Donkmeer om een ommetje te maken langs de 13de-eeuwse Baredonkkapel. Die is gebouwd op een zandheuvel, zodat ze uitkijkt over de omgeving. Om die reden gebruikten de Brigands de locatie tijdens de Boerenkrijg als uitkijkpunt. In 1959 werden tijdens opgravingen in het koor oude vloertegels gevonden met typische Vlaamse motieven. De kapel is sinds 1942 beschermd.

We vervolgen onze tocht en steken het Donkmeer over via een kronkelende dam. In het Donkmeer zelf mag niet gezwommen worden, maar op Nieuwdonk, gelegen in een recreatiedomein, is er een zwembad en kan je aan waterrecreatie doen. We stappen nu door de reservaatzone. Dode

bomen worden hier ongemoeid gelaten, tenzij ze een gevaar vormen voor de wandelaars. In de omgevallen boomwortels kunnen zich namelijk kleurige ijsvogeltjes nestelen. Via een houten brugje verlaten we het Donkmeer, om koers te zetten naar het natuurlijk overstromingsgebied van de Schelde ten zuiden van Berlare. Eerst passeren we nog het Riekend Rustpunt, het kleinste museum van Vlaanderen. Maar je moet wel goed opletten, je bent er voorbij voordat je het beseft (net als wij). Het gebouwtje herbergt een permanente tentoonstelling – in geuren en kleuren – over de mesthandel waar Berlare bekend voor was. Voordat men overging

Wandelen in Berlare Broek.

Prachtig vergezicht over het overstromingsgebied van de Schelde.

tot het gebruik van guave en mestpoeder was mest namelijk een waardevol product. Zo waardevol, dat champetters blijkbaar ooit boetes uitdeelden aan koeienstrontrapers. Tijdens het wandel- en fietsseizoen kan je er elke namiddag vrij binnenwandelen, buiten het seizoen is het toegankelijk voor groepen na afspraak.

Wat verder genieten we op een dijk die het overstromingsgebied van de Schelde afbakende van het prachtig vergezicht. We blijven maar even op de dijk en dalen dan af om de Heidemeersen in te duiken, een reservaat van rivierduinzones en aaneengesloten vochtige meersen in het afzettingsgebied van de Schelde. Waar we ons eerst nog in een drassig groen gebied bevinden, gaat het stilaan over naar meer zandgronden met brem en heide. De unieke fauna en flora maken het tot een biologisch (zeer) waardevol natuurgebied. We blijven in het groen als we langs de rivierduin lopen die 't Stampkot genoemd wordt. De meeste zandduinen zijn intussen verdwenen als gevolg van de zandwinning, zodat 't Stampkot en de Hoge Berg zeldzaam bewaard gebleven voorbeelden zijn.

Zo belanden we in het kasteelpark van Berlare. Aloysius vanden Meersche, de toenmalige heer van Berlare, liet het

kasteel vermoedelijk heropbouwen op de resten van het vroegere kasteel. Hoewel het kasteel en de bijgebouwen niet toegankelijk zijn voor het publiek, kan je wel wandelen in het mooie kasteelpark.

Voorbij de Sint-Martinuskerk stappen we richting Donk. Maar eerst maken we nog een omweg door een stukje van Berlare Broek. Ook dit gebied ontstond door de turfwinning. Het was het oostelijk deel van een oude Scheldemeander dat werd uitgegraven in de zoektocht naar turf, waardoor een groot wateroppervlak ontstond. Na WO I werd het opnieuw drooggelegd. Eerst werden wilgen geplant om manden te kunnen vlechten, later populieren om lucifers van te maken. Stilaan worden die populieren vervangen door streekeigen begroeiing. Verscholen in het groen liggen moerassen en meer dan vijftig vijvers. Na dit extra stukje natuurschoon gaat het dan toch naar het centrum van Donk en onze startplaats.

Het wandelnetwerk

Wandelnetwerk Kalkense Meersen – Donkmeer telt zo'n 100 km wandelpaden in de buurt van het Donkmeer in Berlare en langs de Schelde richting Dendermonde. Het sluit bijna naadloos aan op het wandelnetwerk 'In het land van Stille

Prijsvraag

Toerisme Oost-Vlaanderen schenkt 5 exemplaren van de kaart van het wandelnetwerk Kalkense Meersen – Donkmeer om te verloten onder de juiste inzendingen op de volgende vraag: **Hoe heet het museum waar je alles te weten komt over mest?** Stuur je antwoord voor 1 december naar het VWO-secretariaat, Charles de Kerchovelaan 11, 9000 Gent of via e-mail aan info@vwofederatie.be. Vergeet zeker niet je naam en adres te vermelden. Je vindt de winnaars in de rubriek 'Kortweg' van de volgende Wandelvogel. Succes!

De Baredonkkapel kijkt uit over de omgeving.

Waters' (260 km) tussen Dendermonde en Antwerpen. Tegen 2017 wil Toerisme Oost-Vlaanderen er nog zo'n 60 km aan toevoegen.

De wandelnetwerkkaart bevat op de voorzijde de kaart met het netwerk, op de achterzijde een tiental interessante plekje. Bij de kaart zit ook een inspiratiegids, waarin je naast de top tien van bezienswaardigheden tevens drie voorstellen kunt vinden van wandellussen, voor wie het aan inspiratie ontbreekt (wat wij eigenlijk onmogelijk achten). ●

Praktisch

Toeristische informatie

■ Toerisme Oost-Vlaanderen (TOV)
Woodrow Wilsonplein 2, 9000 Gent
T 09 267 70 70
toerisme@oost-vlaanderen.be
www.tov.be

■ Infokantoor Donkmeer
Donklaan 123, 9290 Berlare
T 052 43 25 60
citymarketing@berlare.be
www.berlare.be/toerisme.html

Wandelkaart Kasselberg

Naam: Wandelnetwerk Kalkense Meersen – Donkmeer
Grootte: 100 km wandelpaden
Te koop: in de toeristische infokantoren en op de webshop van TOV
Kostprijs: € 6

Onze wandeling

Start: Parking aan het infokantoor Donkmeer (tussen KP 8 en 9)
Afstand: ongeveer 13 km
Knooppunten: 8-1-7-15-16-18-19-47-51-20-21-22-23-24-14-28-29-12-13-8-richting 9

Overnachten

B&B's, campings en vakantiehuizen in de buurt op de website van Toerisme Berlare

Het kasteel van Berlare met bijgebouwen.

Over de dam wandel je naar de overkant van het Donkmeer.